

کامپیوتر فاصله بین کشورهای غنی و فقیر را نزدیکتر می کند*

مترجم: اکبر قراخانی بهار

اکثر کشورهای فقیر جهان متقاعد شده اند که بدون استفاده از تکنولوژی اطلاعات، خلا بین کشورهای غنی و فقیر نمی تواند پر شود.

به نظر نبیل هارفوش از مرکز مطالعات و تحقیقات علمی سوریه "تکنولوژی اطلاعات، در گوشه کشورهای در حال توسعه برای پر کردن فاصله تکنولوژیکی بین کشورها و کاهش وابستگیهای تکنولوژیکی، نقش فاطمی بازی می کند."

هارفوش در کنفرانسی که اخیراً "بعوسله" مدرسون بین المللی پردازش اطلاعات در دوبلین برگزار شد همچنین اظهار داشت که قریب ۶۵ درصد از صنایع واقع در نقاط فقیر جهان از پیشرفتهای فنی که در سایر نقاط جهان رخ می دهد، تأثیر می پذیرند. هارفوش همچنین می گوید که جدای از صنعت، شرایط اجتماعی و کاری نیز از این پیشرفتهای تأثیر می پذیرند.

به نظر هارفوش "مهمترین کار در تکنولوژی اطلاعات برای توسعه، این است که یک طرح ملی برای هدایت این تکنولوژی به سمت تولیدات مفید و همچنین به سمت نتایج در زمینه های که به نظر می رسند برای توسعه قطعیت دارند، فرموله شود."

بعضی کشورها از قبل سیاستی را اتخاذ کرده اند که صنایع کامپیوتری خود را توسعه بخشند و نیز مطمئن باشند که تجهیزات غیر ضروری به آنها فروخته نشود. به عنوان مثال هند و برزیل قوانینی را گذرانده اند که با توسل به آن، صنایع داخلی خود را حفظ کنند.

در هند، شرکت های خارجی مجبور به مشارکت با شرکت های داخلی هستند و این مسئله باعث شد که شرکت های بی. آی. ام. هند را ترک کند. شرکتها به علاوه باید قبل از اخذ اجازه ورود و تجهیزات خارجی، حساب نیروی کار خود را داشته باشند. این کار به خاطر حفظ مشاغل انجام می شود.

* Lamb, John. "Computers close the gap between rich and poor".
New Scientist (Sep. 18, 1986), p.37.

پرم گوپتا از شرکت سی.ام.سی در هند می‌گوید که "اکثر سیستم‌هایی که در دهه ۱۹۶۰ معرفی گردیدند، با شمار کاهش دهنده کارکنان فروخته شدند. ولی این مطلب در کشوری نظیر آنچه که من در آن هستم، چندان صدق نمی‌کند". لازم به توضیح است که شرکت سی.ام.سی بعد از خروج آی.پی.ام از هند، سرویس کامپیوترهای آی.پی.ام در آن کشور را به عهده گرفت.

سی.ام.سی که به دولت هند متعلق است، اخیراً "مرحله نخست پروژه مربوط به کامپیوتری کردن دفترهای فروش بلیت قطار در هند را به اتمام رسانده است که به ادعای گوپتا کاری ویرای کار یک شرکت خارجی است. در خطوط قطار هند در حدود بیست نوع بلیت مختلف وجود دارد. قیمت‌ها متغیر است و به عنوان یک عامل برای مثال، به مسیری که قطار از طریق آن به مقصد می‌رسد بستگی دارد.

در شهر دهلی نو که ایستگاه نخست است و به صورت مستقیم عمل می‌شود، حد متوسط زمان انتظار در دفترهای ذخیره جا، از یک تا دو ساعت، به بیست دقیقه کاهش یافته است. طبق نظر گوپتا زمان ذخیره شده از این بابت، معادل ده میلیون دلار از اوقات کار است که سابقاً "صرف بالا رفتن از در و بیکر ایستگاه می‌شده است.

برزیل واردات کامپیوترهای کوچک و کوچکتر (کامپیوترهای شخصی) را ممنوع کرده است. هر نرم افزار وارداتی که به وسیله "مراکز کامپیوتری دولتی مورد نیاز و یا استفاده باشد، باید از طریق دبیرخانه مخصوص امور انفورماتیک (که یک موسسه دولتی مخصوص تنظیم خط‌مشی تکنولوژی سطح بالای کشور است) انجام گیرد و ثبت شود. در نتیجه این کار دولت برزیل، قریب نصف سیستم‌های کامپیوتری (به قیمت ۱/۵ میلیارد دلار) که در کشور مستقر شده‌اند، توسط ۷۵ شرکت کامپیوتری که در کشور کار می‌کنند، ساخته شده و راه‌اندازی شده‌اند.

سنگاپور نیز یک هیئت ملی کامپیوتر تشکیل داده است که تولید نرم افزاری کشور را توسعه می‌دهد.

کشورهای در حال توسعه گمنی (به استثنای کشورهای آسیایی که در حاور دور قرار دارند) توانایی سرمایه‌گذارهایی مورد نیاز برای سخت افزار را دارا هستند. اما دیگر کشورها اکثراً "امیدوارند که بتوانند از طریق ساخت نرم افزار به رقابت بپردازند و در این راه به جای ماشین بیشتر به نیروی انسانی تأکید دارند. هند امیدوار است که از طریق فعالیت‌های مربوط به برنامه‌نویسی خود، سالانه در حدود ۳۰۰ میلیون دلار درآمد داشته باشد.

باروخ راز که استاد دانشگاه تل‌آویو است نیز نکته‌ای را یادآور شده است که "شرکت‌های کامپیوتری بزرگ از ما نمی‌خواهند که برنامه‌های اصلی کنترلی درست کنیم، بنابراین ما مجبوریم به سمت ساخت نرم افزار کاربردی تمایل داشته باشیم. مشکل ما این است که ما به بازارهای خود نزدیک نیستیم و در تعریف مسائلی که می‌خواهیم آنها را با نرم افزار کامپیوتری حل کنیم نیز دچار مشکل هستیم."

آموزش متخصصان کامپیوتری کافی نیز از جمله مسائل کشورهایی است که دارای نظام آموزشی ضعیف هستند. کشورهای در حال توسعه برای این که خود را با جریان پیشرفت تکنولوژی همگام و هماهنگ کنند، مجبورند با صرف ارزهای خارجی خود، دانشجویان خود را برای آموزش به کشورهای دیگر بفرستند. از طرف دیگر خطر این نیز وجود دارد که شخص آموزش دیده تمایل به بازگشت به وطن نداشته باشد، به خاطر اینکه حقوقی را که در کشورهای غربی از بابت کار خود می تواند دریافت کند چهاربرابر حقوق دریافتی در کشور خود است.

بعضیها، در کشورهای توسعه یافته، از کوششهایی که در این زمینه در کشورهای در حال توسعه می شود موافق نیستند. استون وایدا از انجمن مدیریت بردارش داده ها، بخش حرفه ای مدیران کامپیوتر آمریکا می گوید که "ما احساس می کنیم که از طرف کشورهای در حال توسعه در تنگنا قرار گرفته ایم". وایدا برای گفتگویی با کشورهای در حال توسعه فراخوانده شده بود، با این هدف که محدودیتهای تجارت با آمریکا از میان برداشته شود.

یکی از سخنگویان نیز اظهار داشت که "سؤال واقعی این است که کشورهای در حال توسعه چگونه می خواهند از تکنولوژی اطلاعات برای حل مسائل واقعی خود به جای موازنه مسائل تجاری خود، استفاده کنند".

موسسه علمی و فرهنگی
پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

فصلنامه علمی و پژوهشی
پژوهش‌های فلسفی و فقهی
پژوهش‌های حقوقی و قضایی
پژوهش‌های تاریخی و ادبی
پژوهش‌های اجتماعی و فرهنگی
پژوهش‌های اقتصادی و مدیریتی
پژوهش‌های زیست‌شناسی و پزشکی
پژوهش‌های مهندسی و فناوری
پژوهش‌های هنری و زیبایی‌شناختی
پژوهش‌های بین‌رشته‌ای و میان‌رشته‌ای